UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F. co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]: tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi. omnibusq[ue] euangelica documenta ...

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De s. Michaele archan. [sermo]. lxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70359

Visual Library

nec ſpolia vlla tuli ꝛc̄. Igit̄ exq̄ laborare nos oportet. Job. v. Auis ad volādū naſcit̄: ꝛ hō ad laborē: Ideo conemur vt labores nr̄i ſint fructuoſi ꝛ vtiles. q̄d erit qn̄ laborabim⁹ ꝑ ꝟtutib⁹ adq̄rēdis: exemplo iſtoꝝ ſctōꝝ martyꝝ. Et q̄uis ꝑ oī virtute laborauerūt: ꝑ trib⁹ tn̄ ꝟtutib⁹ adq̄rendis legitur in legenda maxime laboraſſe.

Prima eſt beniuolentia ꝓximalis.
Secunda eſt reuerentia diuinalis.
Tertia eſt patientia martyrialis.

¶ Pro p̄ma laborauerunt in adq̄rēdo ſcientiā medicine: qua grat̄ꝫ curarent hoīes ꝛ beſtias ꝛc̄. Nota moralr̄. Sic legiſte/ſic aduocati/ſic notarij/ſic diuites aīas rapinā cōmittūt. Amb. xlvij. di. Sicut hi. Nō min⁹ eſt crimis/hn̄ti tollere: q̄ꝫ cū poſſis ꝛ abūdans ſis/indigētib⁹ denegare. Eſurientiū panis ē quē tu detines. nudoꝝ indumentū eſt q̄d recludis. miſeroꝝ redēptio ē et abſolutio pecunia quā in terra ꝺfodis. Tantoꝝ ꝯ te ſcias inuadere bona: quāta poſſis p̄ſtare quod velis. i. velle debes.

¶ Pro ſecūda. ſ. Reuerentia diuinali ꝛc̄. hoc apparet qn̄ ſctūs Damian⁹ ad p̄ces illius matrone noīe Palladia eū adiurantis mun⁹ ſibi ab ea oblatuꝫ accepit: ne nomē dei videret̄ ꝯtēnere. Nota moralr̄: q̄nta reuerentia debet̄ diuio nomi. Hoc nos docet dn̄s ꝛ verbo ꝛ exēplo. Verbo q̄dem Matt. v. Audiſt̄ꝫ q̄ꝛ dictū ē antiq̄s. Red de dn̄o iuramenta tua. Ego aūt dico vob Nō iurare oīno: neq̄ꝫ ꝑ celū/q̄ꝛ thron⁹ dei eſt: neq̄ꝫ ꝑ terrā/q̄ꝛ ſcabellū eſt pedū eius. neq̄ꝫ ꝑ hieroſolymā/q̄ꝛ ciuitas eſt magni reḡꝫ. neq̄ꝫ ꝑ caput tuū iurauerꝫ: q̄a nō potes vnū capillū albū facere aut nigꝝ. Sit aūt ſermo vr̄: eſt eſt: nō nō. habet̄ in c. Et ſi chr̄s. de iureiurā. Exēplo ꝟo docet nos: q̄ꝛ nunq̄ꝫ legit̄ dn̄m iuraſſe. ſed ꝑ aduerbium affirmatiuū Amen/loq̄bat̄: vl' bis dicēdo Amē amē: ſic̄ refert ſol⁹ Joānes euāgeliſta. Itē aliō exēplū. In paſſiōe coram caipha interrogat⁹/n̄ rn̄dit: niſi poſtq̄ꝫ adiurat⁹ fuit a caipha dicēte Adiuro te ꝑ deuꝫ viuū ꝛc̄. Dic hiſtoriā. Jō dēm⁹ maxiaꝫ reuerētiā deferre diuio noī. Pſ. Sctm̄ ꝛ terribile nomē ei⁹. Sāctū bonis: ꝛ terribile malis. ¶ Pro tertia ꝛc̄. De patia eoꝝ pꝫ in eoꝝ martyrio. Vbi nota q̄ ſeptē tormēta intulit eis p̄ſes. Dic vt in legēda.

¶ De ſanctis angelis Sermo LXXIIII.

VIdete ne cōtenat̄ꝫ vnū ex his. Mat. xviij. Feſtū hodiernū hꝫ nomē ꝛ titulū ſpeciale: ꝛ hꝫ officiū generale. Nomē ꝛ titulus ſpecialis eſt: q̄ꝛ dicit̄ feſtū ſancti Michaelis. Ratio eſt: q̄ꝛ inter oēs ſctōs angelos q̄ mittunt̄ in hūc mōm ꝑ noſtra ſalute/p̄ncipalior eſt ſanct⁹ Michael: nō dico q̄ ſit maior oib⁹ angelis: hoc verū de maioritate naturali. ſed fortaſſe pōt dici q̄ ex dono gr̄e cōſecut⁹ fuerit Michael maioritatē a deo ſuꝑ oēs angelos bellādo cū dracone ꝛc̄. q̄ꝛ ipe eſt de tertio ordine. ſ. p̄ncipatuū: ꝛ hꝫ ſuꝑ ſe ꝑ̄tates: ꝟtutes: dn̄ationes: thronos: cherubin ꝛ ſeraphin. q̄ non mittunt̄ ad nos: ſed ſolū de trib⁹ ordinib⁹ inferiorib⁹. ſ. Angeloꝝ: ad ꝓcurādū bonuꝫ ꝑſonaꝝ particulariū. Archangeloꝝ: ad ꝓcurandū bonū cōitatū ꝛc̄. quia q̄libet ciuitas: caſtꝝ ꝛc̄. habet vnū in cuſtodiam. De tertio ordine. ſ. p̄ncipatuuꝫ mittunt̄ ad ꝓcurandū bonū regnoꝝ ꝓuinciaꝝ: ꝛ regionū ꝛc̄. Et q̄dlibet regnū ꝛ ꝓuintia habet vnū ꝛc̄. De iſtis Michael ē maior. Autoritas Dan̄. x. Ecce Michael vn⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis venit in adiutoriū meū. Propter h̄ ergo iſtud feſtū habet nomē ꝛ titulū ſpeciale. Nota ꝯ q̄ Michael eſt de tertio ordine ſuꝑiori p̄me hierarchie/q̄ eſt ordo p̄ncipatuū. Et idē tenet Tho. in. ij. ſenten. diſt. x. in fi. ſuꝑ littera. vbi etiam d̓t q̄ Gabriel eſt de ordine archangeloruꝫ: Raphael aūt ꝺ ordine angeloꝝ: ſm̄ Tho. ibi. Dixi ſcd̄o q̄ habet officiū generale. q̄ꝛ ſic̄ de omnib⁹ ſanct̄ꝫ fit feſtum generale p̄mo die nouēbris: ſic nunc de omnib⁹ angelis. Ratio: quia licꝫ nō oēs deſcēdant huc ad nos: tamē oēs ꝓcurant noſtrā ſalutē. Autoritas. Oēs ſunt adminiſtratorij ſpūs in miniſteriū miſſi ꝓpter eos q̄ hereditatē capiūt ſalut̄ꝫ Hebre. j. Nota adminiſtratorij ſpūs. ſ. honoris: in miniſteriū miſſi. Diceret aliquis: ergo oēs mittunt̄. Dico q̄ ſic: ſed nō omes mittunt̄ ad nos. Hoc mō qn̄ deus vult aliq̄d reuelare: p̄mo reuelat illud ſeraphinis: ꝛ illi cherubiniſ: ꝛ illi thronis ꝛc̄. Et ſic oēs mittunt̄: ſed nō omnes

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

veniunt ad nos. Cõtra Eſa. vj. Uolauit ad me vnus de ſeraphin. Rñ. Non erat ille de ſeraphin ordine. ſed dictꝰ eſt ſeraphin quia gerebat actũ illius ordinis. Ecce ratio quare habet officiũ generale. Autoritas eccl'ie. Collaudamꝰ venerãtes oẽs celi milites: ſed p̃cipue p̃matẽ celeſtꝫ exercitus Michaelẽ in v̄tute conterentẽ zabulon. i. diabolum. Propter hoc dicit thema Uidete ne cõtemnatis vnũ ex his. ſ. angelis. id eſt ſegregãdo ab officio eccleſie. Et loquit̃ chr̃s pape ⁊ prelatis ⁊ clericis ⁊ religioſis. Patet thema. ¶ Pro fundamento ſermonis oritur theologicalis q̃ſtio.

¶ Querit̃ Utrũ inter bonos ⁊ malos angelos fuerit aliq̃n preliũ? Arguit̃ ꝙ non. Angeli boni nõ habuerũt arma: nec ſimiliter mali cũ q̃bꝰ fit p̄liũ: igit̃. In oppoſitũ hĩ Apoc. xij. Factũ eſt p̄liũ magnũ in celo. Et illud fuit inter bonos ⁊ malos. ergo inter bonos ⁊ malos angelos fuit aliq̃n prelium Et ſic queſtio remãet ꝑ vtra〈que〉 parte dubia. ¶ Ad q̃ſtionẽ reſpondendũ eſt ſ̃m Fran. de Maro. ij. ſenten. di. vj ꝙ duplex eſt p̄lium. Quoddã eſt corꝑale: quod fit cũ lanceis: gladijs: ⁊ alijs armis. Et ſic ad dubiũ dicit̃ ꝙ inter bonos ⁊ malos angelos non fuit p̄lium: quia ipſi non ſunt corporei. Aliud eſt p̄liũ ſpũale: q̊d cõſiſtit in repugnantia voluntatũ. Et ſic ad dubium d̊r ꝙ inter bonos ⁊ malos angelos fuit aliq̃n preliũ. Nam Michael qui dicit̃ princeps celeſtis militie cum ſuis cõuerterunt ſe ad dñm: ⁊ ab eo glorificatõez humiliter expectauerũt. Lucifer aũt cum ſuis ſequacibꝰ a deo ſe auertit cupiẽs virtute ꝓpria ſibi collata ad gloriã peruenire. dicendo illud Eſa. xiiij. Aſcendã in celũ ⁊ ſimilis ero altiſſimo. Nunc quo〈que〉 eſt ⁊ p̄lium cõtinuũ inter demones ⁊ bonos angelos: q̃n demones noſtrã dãnatiõem ꝓcurant. boni aũt angeli ecõtra noſtrã ſalutẽ ꝓcurant. vnde ⁊ ꝓpter hoc nobis cuſtodes dati ſunt. ¶ Ad argumentũ dicit̃ ꝙ intelligit̃ de p̄lio corꝑali ⁊ nõ ſpũali q̊d fuit inter angelos de quibus fit ſermo iuxta v̄ba et ſic d̊ alijs. ¶ Inueni in ſcriptura ſacra ꝙ ſeptem vtilitates habemus a ſanctꝭ angelis, ideo non eſt aliq̇s eorum ſegregandus ab officio eccl'ie. Diceret aliq̇s. Quõ angeli ꝓcurant nr̃am ſalutẽ ſicut s̄. dictũ eſt? Rñ. ſeptem modis infra poſitis. Uel dic decẽ modis: vt patet ĩfra in ſer. qui incipit Angelis ſuis ⁊c.

Primo per angelos cõtra demones ſumus defenſati.

Secundo ꝑ angelos in noſtrꝭ tentationibus ſumus conſiliati.

Tertio per angelos ad veram penitentiam ſumus ꝓuocati.

Quarto per angelos in fide chriſtiana ſumus confortati.

Quinto ꝑ angelos corã deo ſumꝰ aduocati ſeu ꝓcurati.

Sexto per angelos ĩ celo ſumꝰ feſtiua(ti).

Septimo per angelos ad gloriam ſumꝰ apportati.

¶ Dico p̊mo ⁊c̃. Iſtud eſt multũ nobis neceſſariũ duplici rõne. Prima: q2 demones ſunt ĩuiſibiles: q2 velũ carnis nr̃e ipedit ⁊c̃. Et iõ difficile ẽ ab ipſis cauere. ps̄. Narrauerũt vt abſconderẽt laq̃os: dixerũt: q̇s videbit eos? Et alibi. In via hac qua ambu. abſconderũt ſuꝑbi. i. diaboli: laquẽ mihi. Scd̃a: q2 maxias inſidias nob̄ inferunt: ⁊ ſunt valde exꝑti/iã tot milibꝰ ãnorũ exercitati ĩ hac arte ⁊c̃. et p̄ſertim: quia diabolꝰ decepit p̊mos ꝑentes q̇ erãt perfectiores nob̄ in ſcia ⁊c̃. Ita〈que〉 ꝯtinue ſunt nob̄ inſidiatores adeo ꝙ in vẽtre mr̃is occiderẽt puerꝫ: niſi angelus datꝰ nob̄ defenderet nos. Nota h̄ quõ ab initio cõceptionis cuilibet datꝰ eſt vnus angelus diabolus ad impugnandũ: ⁊ vnus angelꝰ bonꝰ ad defendendũ: ſine q̊ nihil poſſumꝰ ꝯ diabolũ ⁊c̃. Hoc aũt ꝙ ſumꝰ ꝑ ſctõs angelos defenſati patet ꝑ figurã: exemplũ: ⁊ autoritatẽ. Exemplũ habemꝰ in ſcp̃tura. Raphael ligauit demoniũ ĩ deſerto ⁊c̃. Tob. viij. Dic hiſtoriã. Itẽ exẽplũ figurale habes. iiij. Reg. vj. de Heliſeo ad quẽ venerũt armigeri ⁊ exercitꝰ regꝭ ſyrie ad capiẽdũ ⁊c̃. Nota hiſtoriã: ⁊ quõ dixit ipe Heliſeꝰ miniſtro ſuo. Noli timere: plures em̃ nobiſcũ ſunt q̃ꝫ cũ illis ⁊c̃. Ex q̊ patet exẽplũ ꝙ nõ ſolũ ꝯtra hoſtes inuiſibiles. i. demones: ſed etiã viſibiles ſumꝰ ab angelis defenſati. Itẽ habemꝰ de btõ Dñico: qui ad defenſionẽ fratꝝ vidit plus q̃ꝫ. cc. angelos ꝑ̄ꝑatos ꝯtra miſtros diaboli de q̇bus fratres timebãt ⁊c̃. Autoritas. Angel' ſuis deꝰ mãdauit de te vt cuſto. te ⁊c̃. ps̄. xc.

Vñ ꝙ Act. xij. puella nũciante ꝙ Petrus adeſſet ad ianuã: dixerunt illi q̃ in domo erant: Angelus eiꝰ eſt ⁊c̄. Dicit Hierony. ſuꝑ illo pſ. Angelis ſuis deꝰ mandauit de te ⁊c̄. Magna eſt dignitas aīaꝝ vt vnaq̃q̃ habeat ab ortu natitatꝫ angelũ bonũ ſibi in cuſtodiã delegatũ. Patet ꝑma vtilitas ⁊c̄. ¶ Dico ſcd̃o ꝙ per angelos in noſtris tentatiõibꝫ ſumꝰ conſiliati. Nam qñ aliq̃s tentaṫ a diabolo ad faciendũ aliq̃d pctm̃: ſtatim angelus velociꝰ aq̃la cõſulit tibi ꝙ ñ facias: nõ tñ cogit liberũ arbitriũ. Dices tu. Ego nõ audio eũ ⁊c̄. dicaṫ quõ alio modo loquũṫ angeli q̃ hoies. q: homines ad aures corꝑales: ſed angelꝰ itus loquiṫ auribꝫ aĩe/ nõ corꝑis: niſi aliq̃tiẽs ex miraculo: ſicut Gabriel ꝟgini Marie. Aue gr̃a plena ⁊c̄. Item Gabriel Danieli: ⁊ Raphael Tobie ⁊c̄. Sed reglariṫ intus in corde loquũṫ. Autoritas. Ecce angelus q̃ loquebaṫ in me. Zach. j. ⁊ ij. c. Nota In me. i. intꝰ me. ſ. imaginatõi ⁊c̄. Verbi gr̃a. diabolꝰ loq̃ṫ imaginatõi qñq̃ tentans ⁊ di. O ſi tu poſſes ꝯgregare mltas diuitias: ſi velles mutuare. x. p. xij. ⁊c̄. ſic talis ⁊ talꝰ ⁊c̄. Iſta ẽ locutio diaboli. Sꝫ ex aduerſo angelus cõſulit di. O caueas: q: ſi eẽt vſura/ dãnatꝰ eẽs ⁊c̄. Rñdet diabolus loq̃ns imaginatiõi. O dimittes in teſtamẽto ⁊c̄. Et bonꝰ replicat: ſi interim ibis ad infernũ ⁊c̄. Sic ponaṫ in practica circa alia pctã luxurie: vindicte ⁊c̄. Ecce ego mittã angelũ meũ q̃ ꝑcedat te ⁊ cuſtodiat ĩ via: et obſerua eũ ⁊ audi vocẽ eius: nec ꝯtẽnendũ pures. ſ. peccãdo ⁊c̄. Exo. xxiij. Idẽ apl's. Si liguis hoim loq̃r ⁊ angeloꝝ ⁊c̄. dr̃ Tho. in ꝑma ꝑte. q. cxvj. ar. j. ad tertiũ: ꝙ lingua angeloꝝ metaphorice dr̃ virtꝰ angeli q̃ ſuũ ꝯceptũ manifeſtat ſine aliq̃ ſigno ſenſibili. Loq̃ aũt ad alterũ nihil aliud eſt q̃ cõceptũ mentꝫ alteri manifeſtare ⁊c̄. ¶ Dico tertio: ꝙ ꝑ angelos ad verã pniam ſũꝰ ꝓuocari. Declaro. Cõtigit qñq̃ ⁊ heu ſepiſſime ꝙ hõ ꝯſentit magis diabolo decipienti q̃ bono angelo cõſulẽti ⁊c̄. qḋ peiꝰ eſt q̃ ſi cõtempto rege vl' imꝑatore vxor eius famlo adhereret vel vni ethiopi ⁊c̄. q̃a dignior ẽ angelꝰ q̃cũq̃ hoie. Vñ ḋ Ioãne bap. dixit chr̃s. Inter natos mlieꝝ ⁊c̄. et tñ ſubdit. Qui aũt minor eſt i reg̃ celoꝝ/ maior ẽ illo Matt. xj. Tñ angelus q̃ eſt benignꝰ nõ deſerit peccantẽ ⁊c̄. ſ. ſemꝑ: licꝫ ad tp̃s ſic: dũ. ſ. homo peccat: vt ifra diceṫ in fine huiꝰ ꝑtis. Autoritas. Precedet te angelꝰ meꝰ. Et infra Nec ꝯtẽnẽdũ putes: q: nõ dimittet cũ peccaueris, ⁊ eſt nomẽ meũ in illo Exo. xxiij Dicit ẽ angelus. Or via peccaſti: q̃d ſentis nunc de illa delectatiõe. O q̃ cara tibi conſtitit: ꝑ illa ꝑdidiſti oĩa bona: oẽs ꝟtutes: gr̃am dei ⁊c̄. ẽ age pniam: ꝯfitere ⁊c̄. Figura legiṫ de h̃ de Helia fugiẽte Iezabel ⁊c̄. iij. Re. xix. Dic hiſtoriã. Itẽ figura h̃r de Petro liberato a carcere ꝑ angelum Act. xij. Vide ſ. in ſer. ad vincula ſcti Petri ⁊c̄. Deſertꝰ eſt pñs mõs. i. derelictꝰ ab oĩ bono. Quicq̃d eñi eſt in mõo: eſt concupiſcẽtia carnis ⁊ ꝯcupia ocloꝝ ⁊ ſuꝑbia vite. j. Ioã. ij. Via huiꝰ deſerti eſt vita pñs q̃ eſt via in q̃ aliq̃ intrant ꝑ natiuitatẽ, aliq̃ exeũt ꝑ mortẽ: ⁊ aliq̃ ambulãt dũ viuunt. Oẽs morimur ⁊ q̃ſi aq̃ dilabimur ĩ terrã q̃ nõ reuertunṫ. ij. Re. xiiij. Vbi ſunt q̃ fuerũt ab hinc ad centũ annos: ſic ⁊ nos erimus ⁊c̄. Helias ſignificat pctõrem q̃ ambulabat ꝑ viã: ⁊ ponit ſe ad dormiendũ: q: nõ cogitat offenſam dei: nec ꝑiculũ in q̃ eſt ⁊c̄. ſed ridendo: cantando: tripudiãdo vadit ad ifernũ. tenent tympanũ ⁊ citharã ⁊ gaudẽt ad ſonitũ organi: ducũt in bonis dies ſuos: ⁊ in pũcto ad ifernũ deſcendũt Iob. xxj Et tunc dr̃ dormire q̃ ad vitã ſpũalem. Sed angelus ꝑmo tangit eũ ꝑ compunctionẽ cõtritionis. Scd̃o dicit ſcꝫ ꝑ cõfeſſiõem a peccato: di. nõ expectes ifirmitatẽ ⁊c̄. Tertio dicit per euchariſtie cõmuniõnẽ. in his tribus cõſiſtit vera pe tentia. Et ſic peccator faciẽs hec tria ambulat q̃draginta diebꝫ ⁊ q̃draginta noctibus, i. ꝑ pniam que ꝑ numeꝝ q̃dragenarium deſignaṫ: vſq̃ ad montem dei: id eſt vitam eternam. Penitentiã agite appropi. eñi regnum celoꝝ. Matth. iiij. Patet ergo quõ per angelũ ꝓuocamur ad penitẽtiam. Autoritas. Reuerſus eſt angelus q̃ loq̃baṫ in me ⁊ ſuſcitauit me quaſi virũ qui ſuſcitaṫ de ſomno ſuo. Zach. iiij. Nota reuerſus eſt angelus: q: ſ. receſſerat ad horã ꝓpter peccatũ. ¶ Dico q̃rto ⁊c̄. In fide chr̃iana ſumꝰ ꝯfirmati. Rõ. Ea q̃ ſunt fidei nõ pñt capi intellectu hũano. Fides ſeu ſcientia iudeorum ⁊ ꝑhorum poteſt bñ

oſtendi p̱ intellectū humanū incōuincibi-
liter. Verbi gratia: ꝙ ſit vnus deus. quia
phi hoc demonſtrauerūt. Inuiſibilia em̄
dei p̱ ea que facta ſunt intellecta cōſpi. ꝛc̄.
Rom̄. j. Sed ꝙ ille deꝰ vnus in eſſentia/
ſit trinus in pſonis: hoc nō pōt intellectꝰ
humanꝰ cape. Itē ꝙ deus ꝓuideat oībus
creaturꝫ dando cibū ꝛ potū ꝛc̄. poteſt rō-
ne humana cōprehendi. Oculi oīm in te
ſperant dn̄e ꝛc̄. Sed ꝙ ip̄e deꝰ ſeip̄m det i
cibū homi in ſacramēto euchariſtie: nō po
teſt pcipi intellectu hūano. Et ideo opor-
tet ꝙ iuueꝫ ab altiori intellectu. ſ. angelico
qui firmat hoīem ad credendū ea que ſūt
fidei. Sic fecit angelus virgini Marie: q̄
licꝫ crederet angelo: tn̄ querens modū di-
xit. Quō fiet iſtud ꝛc̄. Et angelus decla-
rans/reſpōdit. Spūſſctūs ſuꝑueniet in te
et virtꝰ altiſſimi obumbrabit tibi ꝛc̄. Tūc
virgo firmata ꝛ illuminata ab angelo di-
xit. Ecce ancilla dn̄i ꝛc̄. Hoc fuit figura-
tū in angelo q̄ habebat libꝝ aptuꝫ i manu
ſua Apoc̄. x. Vidi alterū angelū fortē de-
ſcendentē de celo. Et infra. et hēbat in ma
nu ſua libellū aptū ꝛc̄. De iſta illūinatiōe
autoritas allegorice. In ipſa nocte ecce
angelus dn̄i aſtitit ꝛ lumen refulſit in ha
bitaculo Act. xij. Nota in ipſa nocte. ſ. con
gregatiōis noſtre obſcure. Videmꝰ ei nūc
p̱ ſpeculū in enigmate. j. Cor̄. xiij. Aſtitit
ſcꝫ illuminādo: ꝛ lumen refulſit in habita
culo. i. intellectu hūano ꝛc̄. ¶ Dico quin
to ꝙ p̱ angelos ſumꝰ corā deo aduocati in
paſſiuo ꝛc̄. quia ſicut rex dat aduocatū ali
cui vidue vel pſone miſerabili: ſic chr̄s no-
bis dat aduocatū ꝯtra diabolū accuſantē
nos: q̄ angelus aduocat ꝓ nobis dupliciꝫ
Primo: noſtra opa bona dn̄o p̄ſentando.
Scd̄o tp̄s ad pniam poſtulando. Primo
p̄ſentat angelus oratiōes noſtras deo: ie-
iunia: elemoſynas: pegrinatiōes: diſcipli-
nas ꝛc̄. Tob. xij. Quando orabas cum la
chrymis ꝛ ſepeliebas mortuos ꝛ derelinq̄
bas prandiū: ego obtuli orōnem tuā dn̄o.
Scd̄o poſtulat pro nob̄ tēpus ad peniten
tiā ꝛc̄. Exemplū de Hiero. qn̄ fuit raptꝰ
in iudiciū ꝛc̄. De hoc nota parabolā Lu.
xiij. de cultore vinee loq̄nte ꝓ ficulnea ꝛc̄.
Vinea ē eccl̄ia. Eſa. v. Vinea de ſabaoth
domꝰ iſrl̄ eſt: in q̄ plātaꝫ ficulnea. i. anima
in die baptiſmi. Primꝰ annus eſt pueritia

in qua deꝰ vult fructꝰ a nobis. ſ. Pater nr̄
Aue Maria. Credo in deū ꝛc̄. Sed non
inuenit: qꝛ parētes docēt eos cantilenas:
Ouidiū: Virgiliū ꝛc̄. Hic ꝯtra h̄ vt expe-
dit. ꝛ de blaſphemijs pueroꝝ: qꝛ etas coꝛ-
plena eſt delitijs: vt in ca. j. de delic. pue.
Exemplū Dialog. ꝛc̄. Item de furtis ꝛc̄.
Scd̄s annus eſt iuuētꝰ: in q̄ deꝰ vult fru-
ctus elemoſynaꝝ: ieiunioꝝ: pnie ꝛc̄. Sed
nō inuenit fructū ꝛc̄. imo qn̄qꝫ nec folia. i.
nec v̄ba bona ꝛc̄. Nota ꝯ rixas q̄ fiūt iter
iuuenes ꝛc̄. Tertiꝰ annꝰ eſt ſenectꝰ ꝛc̄. Nō
inuenit fructꝰ ꝛc̄. Et tunc chr̄s vocat hor-
tulanū. i. angelū cuſtodē di. Succide illā
ꝛc̄. mittaꝫ in ignē inferni. At ille reſpōdit
di. Dn̄e dimitte illam ꝛ hoc anno vſqꝫ fo-
diā circa illā ꝛ mittā ſtercora ꝛc̄. Fodit qn̄
dat cōpunctiōeꝫ. mittit ſtercora/qn̄ redu-
cit peccata ad memoriaꝫ que fetent. rigat
qn̄ ex ꝯtritiōe funduntꝫ lachryme ꝛc̄. Si g̊
pctōr cōteritꝫ: aduocatio angeli habet effe
ctū ſalutꝫ: alioq̄n ſaltē hunc effectū conſe-
quitꝫ ne ad deteriora labaꝫ. et ad hunc effe
ctum etiam antichr̄s hēbit angelū cuſto-
dē ꝛc̄. ¶ Sexta vtilitas: p̱ angelos ſumꝰ
in celo feſtiuati. Lu. xv. Gaudiū ē angelī
celo ſuꝑ vno pctōre pniam agēte. Qn̄ em̄
pctōr dat ſibi diſciplinas occulte vel orat
in abſcōdito ꝛc̄. angeli vidēt ꝛ gaudēt ꝛc̄.
De contrario dolent. Autoritas. Ecce vi
dentes clamabūt foris angeli pacꝫ amare
flebūt: Eſa. xxxiij. Videntes. ſ. peccata no
ſtra: angeli pacis (quia angeli guerre ſunt
demones) flebunt. Deteſtatio illa quā an
geli habent de peccatis noſtrꝫ/ vocaꝫ fle-
tus. ¶ Septima vtilitas: qꝛ p̱ āgelos ad
glīam ſumꝰ portati. Hoc faciūt angeli tri
pliciter. Primo viam p̄pando anteq̄ ania
exeat de corpe: quia tūc demones inſidian
tur viris etiā ſanctis: vt patet de b. Mar
tino ꝛc̄. imo ꝛ chr̄o in cruce apparuit ꝛc̄.
Etiā p̄pat ſicut famulus p̄cedēs dn̄m ꝛc̄.
Malach. iij. Ecce ego mittā angelū meū
q̄ p̄pabit viā an̄ faciē tuā. Scd̄o p̱ viā pre
paratā in celū baiulādo ꝓpter inſidias de
monū qui ſunt in aere. ſic legiꝫ de btō An
tonio ꝛc̄. Autoritas. Ecce ego mittā an-
gelū meū q̄ p̄cedat te ꝛ cuſtodiat in via: et
introducat ad locū quē paraui. Exo. xxiij.
Tertio aiaꝫ in celo collocādo. Autoritas.
Factū ē vt moreretꝫ mendicꝰ ꝛ portaretꝫ ab

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

angelis/in ſinū Abrae. Luc. xv. Secus ſi moꝛit᷑ impenitens ⁊c̄. Patet ḡ q̄t vtilitates habemꝰ a ſcīs angelis ⁊c̄. Ideo debemus mane ⁊ ſero ipſis nos recōmēdare et oꝛare: dicēdo iſtos ꝟ. Angele q̄ meꝰ es cuſtos pietate ſupna Me tibi cōmiſſum ſerua: defende: guberna.

¶ In feſto gl'ioſiſſimi ſcti Hieronymi p̄ſbyteri Ser. LXXV

INextiguibile eſt lumē ipſiꝰ. Sap. vij. Pro introductiōe ſermonis fac ſicut habet᷑ ſupꝛa in feſto beati Nicolai. ſermōe q̄ incipit Inextinguibile ⁊c̄. ¶ Pro fundamento ſermonis q̄ eſt de ſancto Hieronymo de quo dicit᷑ ꝙ lumen eiꝰ fuit inextinguibile: oꝛit᷑ theologicalis queſtio de ipſa charitate.

¶ Querit᷑ Vtrū charitas ſemel hita poſſit amitti: Arguit᷑ ꝙ nō. Foꝛtioꝛ eſt charitas in bono q̄ꝫ ſit aliq̄d pctm̄ in malo: ſed magis foꝛte nō pōt deſtrui ꝑ minꝰ foꝛte. ḡ charitas nō pōt expelli ꝑ pctm̄: nec ꝑ alid pōt expelli. ḡ ſemel habita nō pōt amitti. In oppoſitū hꝫ Apoc. ij. Habeo aduerſū te pauca ꝙ charitatē tuā pꝛimā reliq̄ſti. ḡ charitas ſemel habita p̄t deleri ⁊ ꝑdi. Et ſic queſtio manet pꝛo vtraqꝫ ꝑte dubia.

¶ Ad q̄ſtionē rn̄dendū eſt ſm̄ Bonauē. ſup. iij. ſen. diſt. xxxj. q. j. ꝙ charitas ſemel habita poteſt amitti. qd ꝓbat᷑ dupliciter ꝑ exēpla duplicia. Pꝛimo ex veteri teſtō. j Reg. ix. Cōſtat em̄ ꝙ Saul charitatē habuit: cū de eo ſcribit᷑ ꝙ nō erat vir in iſrael melioꝛ eo. Siłr Dauid charitatē habuit: cū de eo dicat dn̄s: inueni virū ſm̄ coꝛ meū. Et ꝯſtans ē ꝙ vterqꝫ charitatē ꝑdidit: qꝛ vterqꝫ moꝛtalr̄ peccauit: Saul ꝑſeq̄ndo Dauid: Dauid in cōmittēdo adulterium ⁊ homicidiū. Scd̄o ꝑ exēpla noui teſtamēti. qꝛ diſcipuli dn̄i charitatē habuerūt: ſed multi d̄ diſcipulis abierūt retro: ſm̄ ꝙ dꝛ Joan. vj. Multi etiā de diſcipulis dubitauerūt in fide: ſm̄ qd̄ habet᷑ Mat. vlt. ḡ charitatē ꝑdiderūt habitā. ḡ charitas ſemel hita p̄t ꝑdi. ¶ Scd̄o ꝓbat᷑ māifeſto experimento. qꝛ paruuli q̄ baptizant᷑ hn̄t grāz ⁊ ita charitatez ⁊ ceteras ꝟtutes: ⁊ tn̄ qn̄ veniūt ad adultā etatem: ꝑdūt peccādo. ḡ charitas poſtq̄ꝫ habet᷑ p̄t amitti. Tertio ꝓbat᷑ rōnali argumēto. Faciliꝰ eſt deficere q̄ꝫ ꝓficere: ⁊ cadere q̄ꝫ ſurgere. faciliꝰ ē etiā ꝑdere charitatē q̄ꝫ fidē: q̄a ꝑdita fide/ꝑditur charitas: ſed nō ꝯuertit᷑. ſed poſſibile ē hoiem q̄ nō hꝫ charitatē adq̄rere. poſſibile eſt etiam hoiem habentē fidem recedere. ḡ multo foꝛtiꝰ poſſibile eſt hoiem habētem charitatē cadere. igit᷑. Ad argumētū dꝛ ꝙ amiſſio charitatis non eſt ꝓpter h̄ ꝙ pctm̄ agat in ipſam eam expellēdo ſic̄ vna foꝛma naturalis expellit aliā: ſed hoc ē: q̄a cum eſſe charitatꝫ dependeat a duobꝫ: videlicet a deo influente: ⁊ a libero arbitrio ſuſcipiente: cum liberū arbitriū nō ſe auertit a d̄o: charitas īfoꝛmat: ipā d̄ficiēte ⁊c̄. Et qꝛ liberū arbitriū nō ſe auertit niſi peccando: hinc eſt ꝙ charitas dicit᷑ ꝑ peccatū expelli/non ꝓpter foꝛtitudinē ipſiꝰ peccati agentꝫ: ſed ꝓpter d̄fectū ipſiꝰ liberi arbitrij ſuſcipientꝫ. qd̄ pctm̄ nō ſuſcepit Hieronymus: ideo lumē eiꝰ fuit inextinguibile: iuxta ꝟba. ⁊ ſic de alijs. Iſtud ḡ lumē inextinguibile btī Hieronymi ꝓducit quinqꝫ radios ꝟtutū nos illuſtrātes.

Pꝛimꝰ eſt radius ſapiētie diuinalis.
Scd̄s eſt radiꝰ ſapie ꝟtualis.
Tertius eſt radiꝰ cōtinentie ꝟginalis.
Quartꝰ eſt radius obedientie generał.
Quintꝰ eſt radius ꝑſeuerantie finalis.

¶ Pꝛimꝰ radius ⁊c̄. Nota ꝙ ſapientia eſt cogitatio diuioꝝ ⁊c̄. Nota ḡ pmo ꝙ Hieronymꝰ genitus de parentibꝫ chꝛiſtianis: pater ſuus vocabat᷑ Euſebiꝰ nobilis ⁊c̄. d̄ oppido Stridonis Dalmatie ⁊c̄. Et venit Romā: ⁊ fuit excellens in q̄ttuoꝛ linguis. ſ. latina: greca: hebꝛaica: ⁊ chaldaica. Ad hanc aūt ſapientie adq̄ſitionē ꝑ diuina flagella ꝑuenit. Nā exiſtens iuuenis ſepiꝰ delectabat᷑ in libꝛis gentiliū. De nocte legens Platonē: de die ꝟo Ciceronē. ⁊ ſi qn̄ ꝓphetas legebat: hoꝛrebat ſermo incultus ⁊c̄. Hic quō raptus in ſpū fuit verberatus ⁊c̄. Ideo poſtmoduꝫ fuit repletꝰ mirabili ſapientia. Ideo de eo cantat ſancta mr̄ eccłia. Optaui ⁊ datꝰ eſt mihi ſenſus: ⁊ inuocaui ⁊ venit in me ſpūs ſapientie ⁊c̄. Sap. vij. Nota moꝛalit᷑ ꝙ flagella dei vtillima ſunt homini ad conuerſionē. qꝛ ꝓſperitas inebꝛiat aīam ⁊ impunitas